

EVANGELIUM
PODLE
JANA

BIBLE KRALICKÁ REVIDOVANÁ
MMXI

PŘEDMLUVA K JANOVU EVANGELIU

Janovo evangelium odhaluje tajemství Ježíše Krista jako Božího Syna a vykresluje realitu Trojice, když opakovaně poukazuje na Ježíšův vztah k Otci a Duchu svatému (16,13-15). Jednoduchým jazykem vykresluje pohled na Ježíše zblízka; je vidět, že autor ho důvěrně znal (1,14). Toto evangelium bylo napsáno „učedníkem, kterého Ježíš miloval“ (13,23; 19,26; 21,7.20). Tím byl nepochybně apoštol Jan, syn Zebedeův a bratr Jakubův. Jeho záměrem bylo, aby čtenář uvěřil v Krista a v Jeho jméno získal věčný život (20,31).

Evangelium bylo zřejmě napsáno v Efezu mezi lety 66-98 (kdy tam Jan dlouhodobě pobýval) jako poslední ze všech čtyř evangelií. Bylo určeno především křesťanům pohanského původu v Malé Asii bez ohledu na to, zda ostatní tři evangelia znali. Zatímco ta zevrubně popisují i Ježíšovu službu v Galileji, Jan se soustředil zejména na Judsko a Jeruzalém. Evangelium působí jako doplněk synoptických evangelií, neboť jde více do hloubky Ježíšova učení a zároveň se zaměřuje na jeho příběhy, které v ostatních evangeliích nenajdeme (svatba v Káně Galilejské – kap. 2, Ježíš a cizoložnice – kap. 8).

Už úvodem se od ostatních evangelií liší. Jan poukazuje, že Ježíš je od počátku, aby zdůraznil, že Ježíš nebyl jen mimořádným člověkem, nýbrž součástí Boží podstaty (Slovo v 1,1-3). Ježíš sám se neustále srovnává s Bohem Otcem a říká o sobě na několika místech v evangeliu „Já jsem“. Těchto sedm výroků (spolu se sedmi zázraky) tvoří symbolickou strukturu celého textu. Toto zjevení je završeno jak jeho vlastními výroky („Já a otec jsme jedno“ – 10,30), tak i výroky druhých (Tomášovo „Můj Pán a můj Bůh“ – 20,28).

Součástí evangelia jsou i teologické rozpravy o znovuzrození (3,3-8), chlebu života (6,41-59), věrném pastýři (10,1-30) a pravém vínu (15,1-8), díky kterým je často Jan považován za prvního křesťanského teologa vůbec. Boží syn je vyličen prostřednictvím mnoha obrazů. Jiné Ježíšovy pojmy jako světlo, pravda, vzkříšení a láska získávají nový obsah v kontrastu s tmou, lží, smrtí a nenávisť. Morální hodnoty jsou ještě umocněny velekněžskou modlitbou, v níž se Ježíš modlí za učedníky a křesťanskou jednotu (17,1-26). Jako velekněz a Beránek Boží (1,29.36) je Ježíš vsazen do kontextu starozákonní kněžské služby.

Zvláštní zmínku zasluhuje pasáže o zaslíbení Ducha svatého, ve kterých Ježíš zevrubně popisuje osobu a úlohu Ducha, který bude učedníkům seslán jako pomocník a utěšitel poté, co Ježíš bude vzat do nebe (kapitoly 14 a 16). To se naplnilo po jeho vzkříšení (20,22). Poslední události v tomto evangeliu tudíž bezprostředně předchází vzniku rané církve, pro niž byla silná přítomnost Ducha svatého charakteristická.

Prolog

1 Na počátku bylo Slovo^a a to Slovo bylo^b u Boha^c a to Slovo byl Bůh^d.

2 To bylo na počátku u Boha.

3 Všechny^a věci byly učiněny skrze ně a bez něj nebylo učiněno nic, co je.

4 V něm^a byl život a ten život^b byl světlo lidí.

5 A to světlo svítí ve tmě, ale tma ho nepohltla.

Pravé světlo

6 Od Boha byl poslán člověk^a, jehož jméno bylo Jan.

7 Ten přišel jako svědectví^a, aby o tom světle svědčil, aby skrze něj všichni uvěřili.

8 On nebyl to světlo, ale *byl poslán*, aby o tom světle^a vydal svědectví.

9 Bylo^a pak pravé světlo, které osvětluje každého člověka, jenž přichází na svět.

10 Byl na světě a svět byl skrze něj učiněn, ale svět ho nepoznal.

11 Přišel^a do svého vlastního, a jeho vlastní ho nepřijali.

12 Těm^a pak, kteří ho přijali, dal moc^l stát se Božími dětmi, totiž těm, kteří věří v jeho jméno,

13 kteří^a se nenarodili z krve ani z vůle těla ani z vůle muže, ale z Boha.

Slovo se stává tělem

14 A Slovo^a se stalo^b tělem^c a přebývalo mezi námi (a viděli jsme^d jeho slávu, slávu, jakou má jednorozený od Otce), plné^e milosti a pravdy.

15 Jan^a o něm vydával svědectví a volal: „To je ten, o němž jsem řekl: ‚Ten, který přichází po mně, je přede mnou, neboť‘ byl dříve než já.“

16 Z jeho plnosti^a jsme vzali my všichni milost za milostí.

17 Neboť Zákon^a byl dán skrze Mojžíše, milost^b a pravda^c se stala skrze Ježíše Krista.

18 Boha^a nikdy nikdo neviděl; jednorozený^b Syn^c, který je v náručí Otce, ten o něm vypověděl.

Jan Křtitel připravuje cestu

19 A toto je Janovo^a svědectví, když Židé z Jeruzaléma poslali kněze a levity, aby se ho otázali: „Kdo jsi?“

20 On to vyznal^a a nezapřel. Vyznal: „Já nejsem Kristus.“

21 Otázali se ho: „Kdo tedy? Jsi Eliáš?“ On

1. KAPITOLA

1^aJan 1,1^bZj 19,13^cJan 17,5^dIJan 5,20

3^aKol 1,16n

4^aJan 5,26; 1Jan 5,11^bJan 12,46

6^aMat 3,1-17

7^aJan 3,25-36

8^aIz 9,2; Jan 5,35

9^aJan 8,12

11^aLuk 19,14

12^aŘim 8,15;

Gal 3,26^a *‘auctoritu, právo*

13^aJan 3,5; 1Pt 1,23

14^aZj 19,13

^bGal 4,4^cŽid 2,11^dIz 40,5

^eLuk 2,40; Jan 8,32

15^aJan 3,32

16^aKol 1,19; 2,9

17^aEx 20,1

^bŘim 5,21^cJan 14,6

18^aEx 33,20

^bJan 4,9^cN Báb

19^aJan 5,33

20^aJan 3,28

21^aMat 11,14

^bDr 18,15.18

23^aMat 3,3^bIz 40,3

26^aMat 3,11

^bMal 3,1

27^aSk 19,4

28^aSd 7,24^bN,V Betanii

29^a1Pt 1,19;

Zj 5,6-14^bIz 53,6.11

32^aMat 3,16;

Mk 1,10

33^aMat 3,11

36^aJan 1,29

37^aMat 4,20.22

38^aBK zde rozděluje verš

na dva a ty jsou o jeden

posunuté až do

konce kapitoly

39^atj. 4 hodiny

odpoledne

řekl: „Nejsem.“ „Jsi tedy ten Prorok^b?“ Odpověděl: „Ne.“

22 Řekli mu tedy: „Kdo jsi? At' můžeme dát odpověď těm, kteří nás poslali. Co říkáš sám o sobě?“

23 Řekl: „Já jsem“

„blas^b volajícího na poušti:

„Vyrovnějte Pánovu cestu.““

jak řekl prorok Izaiáš.“

24 Ti posláni byli z farizeů.

25 Otázali se ho: „Proč tedy křtíš, když nejsi Kristus ani Eliáš ani ten Prorok?“

26 Jan jim odpověděl: „Já křtím^a vodou, ale uprostřed^b vás stojí ten, jehož vy neznáte.

27 Ten^a přichází po mně, ale je přede mnou. Jemu nejsem hoden rozvázat řemínek sandálu.“

28 Toto se stalo v 'Betabaře^a za Jordánem, kde Jan křtil.

Beránek Boží

29 Druhého dne Jan spatřil Ježíše, jak jde k němu, a řekl: „Hle, Beránek^a Boží, který snímá^b hřích světa.

30 To je ten, o němž jsem řekl: ‚Po mně přichází muž, který je přede mnou, neboť byl dříve než já.‘

31 Ani já jsem ho neznal, ale proto, aby byl zjeven Izraeli, přišel jsem já a křtím vodou.“

32 Jan také^a vydal svědectví: „Viděl jsem Ducha, jak sestupoval jako holubice z nebe a zůstal na něm.

33 Neznal jsem ho, ale ten^a, který mě poslal křtít vodou, mi řekl: ‚Na koho uvidíš Ducha sestupovat a zůstat na něm, to je ten, který křtí Duchem svatým.‘

34 A já jsem to viděl a vydal jsem svědectví, že on je Boží syn.“

První učedníci

35 Druhého dne tam Jan stál znovu s dvěma ze svých učedníků.

36 Když spatřil Ježíše, jak jde kolem, řekl: „Hle“, Beránek Boží!“

37 Ti dva učedníci slyšeli, co říká, a šli^a za Ježíšem.

38 Ježíš se obrátil a spatřil je, jak jdou za ním, a řekl jim^l: „**Co hledáte?**“ A oni mu řekli: „Rabbi,“ což v překladu znamená ‚Učitelí‘: „kde bydlíš?“

39 Řekl jim: „**Pojďte a uvidíte.**“ A tak šli, viděli, kde bydlí, a ten den zůstali u něho. Bylo kolem desáté hodiny^l.

40 Jeden z těch dvou, kteří to slyšeli od Jana a šli za ním, byl Ondřej^a, bratr Šimona Petra.
41 Ten nalezl nejprve svého bratra Šimona a řekl mu: „Nalezli jsme Mesiáše!“¹ což je v překladu Kristus.
42 Přivedl jej k Ježíšovi. Když na něj Ježíš pohlédl, řekl: „**Ty jsi Simon, syn Jonášův². Budeš^a se jmenovat Kéfas,**“ což se překládá Petr².

Filip a Natanael

43 Druhého dne chtěl Ježíš vyjít do Galileje. Nalezl Filipa a řekl mu: „**Následuj mě.**“
44 Filip^a byl z Betsaidy, města Ondřejova a Petrova.
45 Filip nalezl Natanaele^a a řekl mu: „Nalezli jsme toho, o němž psal Mojžíš^b v Zákoně a Proroci, Ježíše, syn^a Josefova z Nazareta!“
46 Natanael mu řekl: „Co dobrého může^a být z Nazareta?“ Filip mu řekl: „Pojď a podívej se.“
47 Ježíš uviděl Natanaele, jak jde k němu, a řekl o něm: „**Hle, to je opravdu^a Izraelita, v němž není lsti.**“
48 Natanael mu řekl: „Odkud mne znáš?“ Ježíš mu odpověděl: „**Viděl jsem tě dříve, než tě Filip zavolal, když jsi byl pod fíkovníkem.**“
49 Natanael mu odpověděl: „Rabbi, ty jsi Syn Boží^a, ty jsi Král^b Izraele.“
50 Ježíš mu odpověděl: „**Věříš, protože jsem ti řekl: ‚Viděl jsem tě pod fíkovníkem.‘? Uvidíš větší věci než tyto.**“
51 Rekl mu ještě: „**Amen, amen, pravím vám: od ‚nyní^d‘ uvidíte nebe otevřené a Boží anděly vystupovat a sestupovat na Syna člověka.**“

Svatba v Káně

2 Třetího dne byla svatba v Káně^a Galilejské a byla tam Ježíšova matka.
2 Na svatbu byl pozván také Ježíš a jeho učedníci.
3 Když došlo víno, řekla Ježíšovi jeho matka: „**Nemají víno.**“
4 Ježíš jí řekl: „**Co je mně a tobě do toho, ženo^a? Jestě nepřišla má^b hodina.**“
5 Jeho matka řekla služebníkům: Udělejte, cokoliv vám řekne.“
6 Bylo tam šest kamenných nádob, určených k židovskému^a očišťování, každá o obsahu dvou až tří měř^l.
7 Ježíš jim řekl: „**Naplňte ty nádoby vodou.**“ Naplnili je tedy až po okraj.

40 ^aMat 4,18
41 ^aDan 9,24.26
¹dosl.
Pomazanebo
42 ^aMat 16,18
¹N Janův
ř. Kámen
44 ^aJan 12,21
45 ^aJan 21,2
^bLuk 24,27
^cLuk 3,23 ^aMat 2,23
46 ^aJan 7,41n.52
47 ^aŽ 32,2; 73,1
49 ^aMat 14,33
^bMat 21,5
51 ^aGen 28,12;
Mat 4,11
^bN vynechává od
nyní

KAPITOLA 2

1 ^aJoz 19,28
4 ^aJan 19,26 ^bJan 7,6.8.30; 8,20
6 ^aMk 7,3 ¹míra = asi 40 l
9 ^aJan 4,46
11 ^aJan 4,54 ^bJan 1,14 ^cJan 11,45
¹dosl. *znamení*
12 ^aMat 12,46;
13,55 ^bMat 4,13
13 ^aDt 16,1-6
¹ř. *pascha* (h. *pesach*), *Hod beránka* (též v. 23)
14 ^aMat 21,12;
Mk 11,15.17
16 ^aLuk 2,49
17 ^aŽ 69,10
¹N, V *stráví*
18 ^aMat 12,38;
Luk 11,29
19 ^aMat 26,61
21 ^a1Kor 3,16;
6,19
22 ^aLuk 24,8
¹N vynechává
jim
24 ^aZj 2,23
25 ^a1Sam 16,7;
Mat 9,4

8 Potom jim řekl: „**Ted^a nalévejte a doneste vrchnímu správci svatby.**“ A donesli.
9 Jakmile vrchní správce svatby ochutnal vodu^a proměněnou ve víno (on nevěděl, odkud je, ale služebníci, kteří nabírali vodu, věděli), povolal ten vrchní správce ženicha
10 a řekl mu: „Každý člověk nejprve podává dobré víno, a když se *hosté* hodně napijí, tehdy to, které je horší. Ale ty jsi zachoval dobré víno až doposud.“
11 Tím Ježíš učinil v Káně Galilejské počátek^a zázraků^a a zjevil^b svou slávu. A jeho učedníci v něj uvěřili^c.

Vyčištění chrámu

12 Potom sestoupil on, jeho matka, jeho bratři^a i jeho učedníci do Kafarnaum^b, ale zůstali tam jen několik dní.
13 Byla totiž^a blízko židovská Veliká noc¹, a tak Ježíš vystoupil do Jeruzaléma.
14 V chrámě^a pak nalezl prodáváče dobytka, ovcí a holubic a posedávající penězoměnce.
15 Udělal tedy z provázků bič a vyhnal všechny z chrámu, i ovce a dobytek, a penězoměncům rozspal peníze a zpreručel stoly.
16 Prodáváčům holubů řekl: „**Odneste odsud tyto věci a nedělejte z domu mého Otce^a dům kupecký!**“
17 Jeho učedníci si vzpomněli, že je psáno: „*Horlivost^a pro tvůj dům mne strávila.*“
18 Židé mu na to odpověděli: „**Jake^a nám ukážeš znamení, že toto činiš?**“
19 Ježíš jim odpověděl: „**Zbořte^a tento chrám a ve třech dnech ho postavím.**“
20 Židé řekli: „Tento chrám se stavěl čtyřicet šest let a ty jej postavíš ve třech dnech?“
21 Ale on mluvil o chrámu^a svého těla.
22 Když pak vstal z mrtvých, rozpomenuli se jeho učedníci^a, že jim¹ to říkal. A tak uvěřili Písmu a slovu, které Ježíš řekl.

Nitro člověka

23 A když byl v Jeruzalémě na Velikou noc ve svátek, mnozí uvěřili v jeho jméno, když viděli zázraky, které činil.
24 Ale Ježíš sám se jim nesvěřoval, protože on všechny znal^a.
25 Nepotřeboval ani, aby někdo vydával o člověku svědectví, neboť on věděl^a, co je v člověku.

Nové narození

3 Mezi farizeji byl člověk jménem Nikodém, židovský hodnostář.

2 Ten přišel v noci k Ježíšovi a řekl mu: „Rabbi, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha. Neboť nikdo nemůže^a činit ty zázraky, které činíš ty, aniž by s ním byl Bůh^b.“

3 Ježíš mu odpověděl: „Amen, amen, pravím tobě: Nenarodí-li^c se kdo znovu^d, nemůže spatřit Boží království.“

4 Nikodém mu řekl: „Jak se může člověk narodit, když je starý? Copak může podruhé vejít do lůna své matky a narodit se?“

5 Ježíš odpověděl: „Amen, amen, pravím tobě: Nenarodí-li^e se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do Božího království.“

6 Co se narodilo z těla, je tělo^f, a co se narodilo z Ducha, je duch.

7 Nedív se, že jsem ti řekl: Musíte se znovu narodit.

8 ^gVitř^h vane, kam chce, a slyšíš jeho zvuk, ale nevíš, odkud přichází a kam jde. Tak je to s každým, kdo se narodil z Ducha.“

9 Nikodém mu odpověděl: „Jak seⁱ to může stát?“

10 Ježíš mu odpověděl: „Ty jsi učitel Izraele a nevíš to?“

11 Amen, amen, pravím tobě, že co víme, mluvíme, a co jsme viděli, o tom svědčíme, ale vy naše^j svědectví nepřijímáte.

12 Jestliže nevěříte, když jsem vám říkal pozemské věci, jak uvěříte, řeknu-li vám nebeské?

13 Nikdo^k nevystoupil do nebe kromě toho, který sestoupil z nebe, Syn člověka, který^l je v nebi.

14 A jako^m Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí býtⁿ vyvýšen Syn člověka,

15 aby žádný, kdo v něho věří^o, nezahyne^p, ale měl život věčný^q.

16 Neboť^r tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.

17 Bůh totiž^s neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby byl svět skrze něho spasen.

18 Kdo v něho^t věří, není souzen, ale kdo nevěří, už je odsouzen, neboť neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího.

19 A toto je ten soud, že na svět přišlo Světlo^u, ale lidé více milovali tmu nežli Světlo, protože jejich skutky byly zlé.

20 Vždyť^v každý, kdo páchá zlo, nenávidí světlo a nepřichází ke světlu, aby jeho skutky nebyly odhaleny.

KAPITOLA 3

2^aJan 9,16.33
^bSk 10,38

3^aTit 3,5; 1Pt 1,23¹ nebo *shůry* (též v.7)

5^aEze 36,25-27; Sk 2,38; Žid 10,23

6^aŘim 8,5

8^aKaz 11,5¹ nebo *Duch* (ř. *pneuma*)

9^aJan 6,52.60

11^aJan 3,32; 8,14

13^aEf 4,9¹N vynechává *kerý je v nebi*

14^aNum 21,9
^bJan 8,28

15^aJan 6,47^bJan 3,36¹N vynechává *nezahynul, ale*

16^aŘim 5,8; 1Jan 4,9

17^aLuk 9,56

18^aJan 5,24; 6,40.47

19^aJan 1,4.9-11

21^aEf 5,8

22^aJan 4,1-2

23^a1Sam 9,4
^bMat 3,5-6

24^aMat 14,3

26^aJan 1,7.15.27.34

27^a1Kor 3,5n; 4,7

28^aJan 1,19-27
^bMal 3,1

29^aPis 5,1

31^aJan 3,13; 8,23^bMat 28,18
^c1Kor 15,47^dJan 6,33

32^aJan 3,11

33^a1Jan 5,10
¹dosl. *pravdivý*

34^aJan 7,16^bJan 1,16

35^aŽid 2,8

36^aMk 16,16; Jan 3,16n^{tj.}

neposlouchá nebo *odmítá* Syna

KAPITOLA 4

1^aJan 3,22.26
¹dosl. *čini*

5^aGen 48,22
^bGen 33,19

21 Ale kdo činí^a pravdu, přichází ke světlu, aby vyšlo najevo, že jeho skutky jsou vykonány v Bohu.“

Svědectví Jana Křtitele

22 Potom přišel Ježíš a jeho učedníci do judské země a tam s nimi pobýval a křtil^a. 23 Jan pak také křtil v Aion, blízko Salim^a, protože tam bylo hodně vody. A lidé^b přicházeli a byli křtěni.

24 Jan^a totiž ještě nebyl vsazen do žaláře. 25 Tehdy vyvstal mezi Židy a některými z Janových učedníků spor o očištění ování.

26 Přišli tedy k Janovi a řekli mu: „Rabbi, ten, který byl s tebou za Jordánem, a o němž^c jsi vydal svědectví, hle, ten křtí a všichni přicházejí k němu.“

27 Jan odpověděl: „Člověk^a si nemůže vzít nic, není-li mu dáno z nebe.

28 Vy sami jste mi svědky, že jsem řekl: Já nejsem^a Kristus, ale jsem poslán^b před ním.^c 29 Kdo má nevěstu, je ženich. Přítel^a ženicha, který stojí a slyší ho, se z ženichova hlasu velmi raduje. A tak se tato má radost naplnila.

30 On musí růst, a já se menšit.

31 Kdo přichází^a shůry, je nade všechny^b. Kdo je ze země^c, je pozemský a mluví pozemsky. Ale ten, který^d přišel z nebe, je nade všechny.

32 Svědčí^a o tom, co viděl a slyšel, ale jeho svědectví nikdo nepřijímá.

33 Kdo jeho svědectví přijímá, zpečetil^a, že Bůh je pravdomluvný¹.

34 Neboť^a ten^a, jehož Bůh poslal, mluví Boží slova. Vždyť^b Bůh nedává Ducha podle míry^a.

35 Otec^a miluje Syna a všechno dal do jeho rukou.

36 Kdo věří^a v Syna, má život věčný, ale kdo Synu nevěří¹, život nespátří a Boží hněv na něm zůstává.“

Ježíš a samaršská žena

4 Když se pak Pán dozvěděl, že farizeové slyšeli, jak Ježíš získává^a a křtí^a více učedníků než Jan

2 (ačkoli Ježíš sám nekřtil, nýbrž jeho učedníci),

3 opustil Judsko a odešel opět do Galileje.

4 Musel však jít přes Samaří.

5 Přišel tedy k samaršskému městu, zvanému Sychar, blízko pozemku, který dal^a Jákob^b svému synu Josefovi.

6 Tam byla Jákobova studna. Ježíš, unaven cestou, se u té studny posadil. Bylo kolem šesté hodiny¹.

7 *Tu* přišla ze Samariá žena, aby načerpala vodu. Ježíš jí řekl: „**Dej mi napít.**“

8 Jeho učedníci totiž odešli do města, aby nakoupili jídlo.

9 Ta samariáská žena mu však řekla: „Jak to, že ty, Žid, žádáš mě, samariáskou ženu, abych ti dala napít?“ Židé^a se totiž se Samariány^b nestýkají.

10 Ježíš jí odpověděl: „**Kdybys znala ten Boží dar^a a věděla, kdo je ten, který ti říká: ‚Dej mi napít,‘ požádala bys ty jeho a on by ti dal vodu živou^b.**“

11 Žena mu říká: „Pane, nemáš ani čím bys čerpal a studna je hluboká. Odkud tedy máš tu živou vodu?“

12 Copak jsi větší než náš otec Jákob, který nám dal tuto studnu a pil z ní on sám i jeho synové a jeho dobytek?“

13 Ježíš jí odpověděl: „**Každý, kdo pije tuto vodu, bude opět žít.**“

14 **Kdo by se^a však napil vody, kterou mu dám já, nebude žít navěky, ale voda, kterou mu dám, se v něm^b stane pramenem vody, prýstičím k věčnému životu.**“

15 Ta žena^a mu řekla: „Pane, dej mi tu vodu, abych nežíznila a nemusela sem chodit čerpat.“

16 Ježíš jí řekl: „**Jdi, zavolej svého muže a přijď sem.**“

17 Žena mu odpověděla: „Nemám muže.“ Ježíš jí řekl: „Dobře jsi řekla: ‚Nemám muže.‘

18 **Neboť jsi měla pět mužů a ten, kterého máš nyní není tvůj muž. To jsi řekla pravdu.**“

19 Žena mu řekla: „Pane, vidím^a, že jsi prorok.

20 Naši otcové *Boba* uctívali na této hoře^a, ale vy říkáte, že místo, kde se má uctívat, je v Jeruzalémě^b.“

21 Ježíš jí říká: „**Ženo, věř mi, že přichází hodina, kdy nebudete^a uctívat Otce ani na této hoře ani v Jeruzalémě.**

22 **Vy uctíváte, co neznáte^a. My uctíváme, co známe, neboť spasení^b je z Židů.**

23 **Ale přichází hodina a už je tu, kdy praví uctívající budou Otce uctívat^a v duchu^b a v pravdě^c. Neboť takové Otec hledá, aby ho uctívali.**

24 **Bůh je^a duch a ti, kdo ho uctívají, musí ho uctívat v duchu a v pravdě.**“

25 Žena mu řekla: „Vím, že přijde Mesiáš^a

6¹tj. poledne

9^aSk 10,28

^b2Kr 17,24; Mat

10,5n; Luk 9,52;

Jan 8,48

10^aRím 5,15^bLz

12,3; 44,3; Jer

2,13; Jan 7,38

14^aJan 6,27,35

^bJan 7,37-39

15^aJan 6,34n;

17,2n

19^aLuk 7,16,39;

24,19; Jan 6,14;

7,40

20^aGen 12,6-8;

33,18,20; Sd 9,7

^bDt 12,5,11; 1Kr

9,3; 2Par 7,12

21^a1Tim 2,8

22^a2Kr 17,28-41

^bLz 2,3; Luk

24,47; Řím 3,2;

Žid 7,14

23^aMat 18,20

^bFp 3,3^cJan 1,17

24^a2Kor 3,17

25^aDt 18,15

^bJan 4,29,39

26^aMat 26,63n;

Mk 14,61n; Jan

8,25

27¹dosl. *co*

hledáš

29^aJan 4,25

34^aJb 23,12; Ž

40,8n; Jan 6,38

^bJan 17,4; 19,30

35^aGen 8,22;

Mat 9,37; Luk

10,2

36^aDan 12,3;

Řím 6,22, ^b1Tes

2,19

37^a1Kor 3,5-9

38^aJer 44,4

39^aJan 4,29

41^aLuk 4,32

42^aJan 17,8;

1Jan 4,14

¹N vynechává

Kristus

43^aMat 4,12

(zvaný Kristus). Ten, až přijde, oznámí^b nám všechno.“

26 Ježíš jí řekl: „**To jsem^a já, který s tebou mluvím.**“

Pánova zeň

27 A vtom přišli jeho učedníci a divili se, že mluví s ženou, avšak nikdo neřekl: „Nač se ptáš¹?“ nebo „Proč s ní mluvíš?“

28 Ta žena tam nechala svůj džbán, odešla do města a řekla lidem:

29 „Pojďte, podívejte se na člověka, který mi^a řekl všechno, co jsem udělala. Není snad on ten Kristus?“

30 Oni tedy vyšli z města a šli k němu.

31 Mezitím ho učedníci prosili: „Rabbi, pojez.“

32 Ale on jim řekl: „**Já mám k jídlu pokrm, který vy neznáte.**“

33 Učedníci proto mezi sebou říkali: „Copak mu někdo přinesl jídlo?“

34 Ježíš jim řekl: „**Mým^a pokrmem je činit^b vůli Toho, který mě poslal, a dokonat jeho dílo.**

35 Neříkáte snad, že ještě čtyři měsíce a přijde zeň^a? Hle, pravím vám: Pozdvihněte své oči a pohleďte na pole, že se již bělají ke žni.

36 **Kdo^a žne, bere odplatu a shromažďuje úrodu k věčnému životu, aby se i ten, kdo^b rozsévá, radoval spolu s tím, kdo žne.**

37 **Neboť v tom^a je to slovo pravdivé, že jeden rozsévá a jiný žne.**

38 **Já jsem vás poslal žnout to, na čem jste nepracovali. Pracovali^a jiní a vy jste vstoupili do jejich práce.**“

Spasitel světa

39 Mnoho Samariánů z toho města v něj uvěřilo kvůli slovu^a té ženy, která svědčila: „Řekl mi všechno, co jsem udělala.“

40 A když k němu ti Samariáné přišli, prosili ho, aby s nimi zůstal. Zůstal tam tedy dva dny

41 a kvůli jeho slovu^a *jich* uvěřilo mnohem víc.

42 Tě ženě pak řekli: „Teď už nevěříme kvůli tomu, cos říkala. Neboť sami jsme slyšeli^a a víme, že toto je opravdu Spasitel světa, Kristus¹.“

Galilejské přijetí

43 Po dvou^a dnech pak odtamtud odešel a šel do Galileje.

44 Sám Ježíš^a totiž vydal svědectví, že prorok nemá ve své vlasti vážnost.

45 Když přišel do Galileje, Galilejci jej přijali, protože viděli všechno^a, co učinil o svátku v Jeruzalémě. Neboť i oni^b přišli na ten svátek.

Uzdravení urozeného syna

46 Ježíš tedy znovu přišel do Kány Galilejské, kde udělal^a z vody víno. A tam byl jeden královský služebník^c, jehož syn byl nemocen v Kafarnaum.

47 Když uslyšel, že Ježíš přišel z Judska do Galileje, šel k němu a prosil ho, aby sestoupil a uzdravil jeho syna, neboť už umíral.

48 A Ježíš mu řekl: „**Neuvidíte-li^a divy a zázraky, neuvěříte.**“

49 Královský služebník mu řekl: „Pane, pojd^a, než mé dítě umře.“

50 Ježíš mu řekl: „**Jdi, tvůj syn^a žije.**“ Ten člověk uvěřil slovu, které mu Ježíš řekl, a šel.

51 A ještě když šel^c, vyšli mu vstříc jeho služebníci a oznámili mu: „Tvůj syn žije.“

52 Otázal se jich tedy, v kterou hodinu se mu udělalo lépe. Řekli mu: „Včera o sedmé hodině ho opustila horečka.“

53 Tehdy otec poznal, že se to stalo v tu hodinu, kdy mu Ježíš řekl: „**Tvůj syn žije.**“ A tak uvěřil on i celý jeho dům.

54 To byl zase druhý zázrak^c, který Ježíš učinil, když přišel z Judska do Galileje.

Uzdravení u rybníka Bethesda

5 Potom byl židovský^a svátek a Ježíš vystoupil^b do Jeruzaléma.

2 V Jeruzalémě u Ovčí^a brány je rybník, hebrejsky zvaný Bethesda^c, který má pět sloupůradí².

3 V nich leželo velké množství nemocných, slepých, chromých a ochrnutých^c, kteří² čekali, až se pohne voda.

4 Neboť anděl Páně občas sestupoval do rybníka a vířil vodu. A kdo tam sestoupil po zviření vody první, býval uzdraven, ať trpěl jakoukoli nemocí.

5 Byl tam jeden člověk, který byl nemocný už třicet osm let.

6 Když ho Ježíš uviděl, jak tam leží, a poznal, že je už dlouho nemocný, řekl mu: „**Chceš být zdravý?**“

7 Nemocný mu odpověděl: „Pane, nemám člověka, který by mě snesl do rybníka, když se zvíří voda. Když já přicházím, jiný sestupuje přede mnou.“

44 ^aMat 13,57

45 ^aJan 2,23 ^bDt

16,16

46 ^aJan 2,1,11

¹nebo úředník

(též v.49)

48 ^a1Kor 1,22

50 ^a1Kr 17,23

51 ¹dosl.

sestupoval

54 ¹dosl.

znamení

KAPITOLA 5

1 ^aDt 16,16 ^bJan

2,13

2 ^aNeh 3,1,32;

12,39 ¹N Beth-

saida; h. Dům

milosrdenství

²nebo *kolonád*

3 ¹dosl.

uschlých ²N vy-

nechává zbytek

v.3 a celý v.4

8 ^aMat 9,6

9 ^aJan 9,14

10 ^aJer 17,21n;

Jan 9,16

14 ^aJan 8,11

16 ^aJan 8,37;

10,39 ¹N vyne-

chává a *chtěli ho*

zabít

17 ^aJan 9,4; 14,10

18 ^aJan 10,30;

Fp 2,6

19 ^aJan 5,30;

6,38; 8,28

20 ^aMat 3,17

21 ^aSyn Jan

11,25

22 ^aSk 17,31

23 ^a1Ja5; Kol

2,13

26 ^aŽ 36,10

¹Kor 15,45

27 ^aSk 10,42

^bDan 7,13

8 Ježíš mu řekl: „**Vstaň^a, vezmi své lůžko a choď!**“

9 A ten člověk byl hned uzdraven a vzal své lůžko a chodil. Ten den^a však byla sobota.

10 Židé tedy říkali tomu uzdravenému: „Je sobota, není ti^a dovoleno, abys nosil lůžko.“

11 On jim však odpověděl: „Ten, který mě uzdravil, mi řekl: „**Vezmi své lůžko a choď.**““

12 Otázali se ho tedy: „Kdo je ten člověk, který ti řekl: „Vezmi své lůžko a choď.“?“

13 Ale ten uzdravený nevěděl, kdo to je, neboť Ježíš pooděšel od zástupu, který na tom místě byl.

14 Ježíš jej potom našel v chrámě a řekl mu: „**Hle, jsi zdravý. Už nehřeš^a, aby se ti nepříhodovalo něco horšího.**“

15 Ten člověk odešel a oznámil Židům, že ten, který ho uzdravil, je Ježíš.

Syn následuje Otce

16 A proto Židé Ježíše pronásledovali^a a chtěli ho zabít^c, protože to činil v sobotu.

17 Ale Ježíš jim odpověděl: „**Můj^a otec až doposud pracuje; i já pracuji.**“

18 Proto ho Židé o to víc chtěli zabít, že nejen rušil sobotu, ale že Boha nazýval svým vlastním otcem a tak se činil^a rovným Bohu.

19 Ježíš jim tedy odpověděl: „**Amen, amen, pravím vám: Syn nemůže^a sám od sebe činit nic, než co vidí činit Otce. Neboť co činí on, to stejně činí i Syn.**“

20 Otec^a totiž miluje Syna a ukazuje mu všechno, co sám činí. A ukáže mu větší skutky než tyto, abyste se vy divili.

21 Neboť jako Otec křísí mrtvé a obživuje, tak i Syn^a obživuje ty, které chce.

22 Ale Otec ani nikoho nesoudí, nýbrž všechno soud předal Synovi^a,

23 aby všichni ctili Syna, jako ctí Otce. Kdo nectí^a Syna, nectí ani Otce, který ho poslal.

Vzkříšení k životu a k soudu

24 Amen, amen, pravím vám, že kdo slyší^a mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má život věčný a na soud nepřijde, nýbrž přešel^b ze smrti do života.

25 Amen, amen, pravím vám, že přichází hodina a už je tu, kdy mrtví^a uslyší hlas Božího Syna, a ti, kteří uslyší, budou žít.

26 Neboť jako má Otec^c život sám v sobě, tak dal i Synu, aby měl život sám v sobě^b.

27 A dal mu^a moc vykonávat soud, neboť je^b Syn člověka.

28 Nedivte se tomu, neboť přichází hodina, kdy všichni, kteří jsou v hrobech, uslyší jeho hlas

29 a vyjdou – ti, kdo činili dobro^a, budou vzkříšeni k životu, ale ti, kdo jednali zle, budou vzkříšeni k soudu.

30 Já sám od sebe nemohu^a činit nic. Jak slyším, tak soudím, a můj soud je spravedlivý, protože nehledám^b svou vůli, ale vůli toho, který mě poslal, Otcovu.

Čtyřnásobné svědectví

31 Vydám-li^a svědectví sám o sobě, mé svědectví není pravé.

32 Je jiný^a, který o mně vydává svědectví, a vím, že svědectví, které o mně vydává, je pravé.

33 Vy jste poslali k Janovi a on vydal svědectví pravdě.

34 Já však nepřijímám svědectví od člověka, ale říkám toto, abyste byli spaseni.

35 On byl hořící a zářící^a lampou a vy jste se chtěli^b načas poradovat v jeho světle.

36 Ale já mám^a větší svědectví než Janovo: skutky, které mi dal^b Otec, abych je vykonal. Ty skutky, které činím^a já, svědčí o mně, že mě poslal Otec.

37 A Otec, který mě poslal, ten o mně^a vydal svědectví. Jeho hlas jste nikdy neslyšeli ani jste neviděli^b jeho tvář^c.

38 Ani ve vás nezůstává jeho slovo, protože nevěříte tomu, kterého on poslal.

39 Zkoumáte^a Pisma, neboť se domníváte, že v nich máte věčný život; a právě ona vydávají svědectví^b o mně.

40 Ale^a ke mně přijít nechcete, abyste měli život.

41 Chválu^c od lidí nepřijímám,

42 ale poznal jsem, že vy v sobě Boží lásku nemáte.

43 Já jsem přišel ve jménu svého Otce, a nepřijímáte mě. Kdyby přišel jiný ve svém vlastním jménu, toho přijmete.

44 Jak^a můžete uvěřit vy, když přijímáte chválu jedni od druhých, ale chválu, která^b je od samotného Boha, nehledáte?

45 Nedomnívejte se, že já vás budu žalovat před Otcem. Vaším žalobcem^a je Mojžíš, v něhož doufáte.

46 Kdybyste totiž věřili Mojžíšovi, věřili byste mně, protože on^a psal o mně.

47 Ale pokud nevěříte jeho^a spisům, jak uvěříte mým slovům?^a

28 ^a1Tes 4,15-17

29 ^aDan 12,2; Mat 25,46

30 ^aJan 5,19

^bMat 26,39

31 ^aJan 8,14,18

32 ^aMat 3,17

35 ^a2Pt 1,19 ^bMk 6,20

36 ^a1Jan 5,9 ^bJan 3,2; 10,25 ^cJan 10,38

37 ^aMat 3,17

^b1Tim 6,16; 1Jan

4,12 ^cvzbled, tvar

39 ^aIz 8,20; 34,16

^bLuk 24,27

40 ^aJan 3,19

41 ^anebo slávu (též v.44)

44 ^aJan 12,43

^bŘim 2,29

45 ^aŘim 2,12

46 ^aGen 22,18; Dt 18,15,18

47 ^aLuk 16,29,31

KAPITOLA 6

1 ^aMk 6,23 ^bJan 21,1

2 ^aMat 4,23;

8,16; 15,30; 19,2

^cdosl. znamení

4 ^aEx 12,18; Dt

16,1 1–noc: ř.

pascha (h. pesach),

Hod beránka

5 ^aMat 14,14

^bJan 1,44

7 ^aNum 11,21n

8 ^aJan 1,40

9 ^a2Kr 4,43

10 ^aMat 14,19

11 ^aN vynechává

učedníkům a

učedníci

12 ^cdosl. úlomky

(též v.13)

14 ^aGen 49,10

15 ^aJan 18,36

16 ^aMat 14,23

17 ^atj. asi 5 km

20 ^aIz 43,1n

Nasyčení pěti tisíc mužů

6 Potom Ježíš^a odešel za Galilejské neboli Tiberiádské^b moře.

2 Šel za ním veliký zástup, protože viděli jeho zázraky^c, které činil na nemocných^a.

3 Ježíš vystoupil na horu a tam seděl se svými učedníky.

4 Byla^a blízko Veliká noc, židovský svátek.

5 Tu Ježíš^a pozvedl oči, a když uviděl, že k němu jde veliký zástup, řekl Filipovi^b:

„Kde nakoupíme chleba, aby se tito najedli?“

6 To však říkal, aby ho vyzkoušel. Sám totiž věděl, co má udělat.

7 Filip mu odpověděl: „Chléb^a za dvě stě denárů jim nestačí ani, aby si každý z nich trochu vzal.“

8 Jeden z jeho učedníků, Ondřej^a, bratr Šimona Petra, mu řekl:

9 „Je tu jeden chlapec, který má pět ječných chlebů a dvě ryby. Ale co to^a je pro tolik lidí?“

10 Ježíš tedy řekl: „Zařídte, aby se lidé usadili.“ Na tom místě bylo totiž mnoho trávy. A tak se posadil^a v počtu asi pěti tisíc mužů.

11 Ježíš pak vzal ty chleby, vzdal díky a rozdával učedníkům^a a učedníci sedícím; podobně dostali také z těch ryb, kolik chtěli.

12 A když byli nasyčeni, řekl svým učedníkům: „Posbírejte zbytky^a, které zůstaly, aby nic nepřišlo nazmar.“

13 A tak je posbírali a naplnili dvanáct košů zbytky z těch pěti ječných chlebů, které zůstaly po těch, kdo jedli.

14 Když ti lidé uviděli zázrak, který Ježíš učinil, říkali: „To je opravdu ten Prorok^a, který má přijít na svět.“

15 Jakmile Ježíš poznal, že se chystají přijít a zmocnit se ho, aby ho učinili králem^a, odešel úplně sám znovu na horu.

Chůze po vodě

16 Když^a nastal večer, sestoupili jeho učedníci k moři,

17 nastoupili na loď a plavili se přes moře do Kafarnaum. Byla už tma, ale Ježíš k nim nepřišel.

18 Moře se vzdouvalo od vanutí silného větru.

19 Když odpluli asi dvacet pět nebo třicet stadií^a, spatřili Ježíše, jak kráčí po moři a přibližuje se k lodi. A dostali strach.

20 On jim však řekl: „*To jsem^a já, nebojte se.*“

21 Ochotně ho tedy vzali¹ na loď^a a loď^a se hned ocitla u břehu², k němuž pluli.

Chléb života

22 Druhého dne viděl zástup, který zůstal za mořem, že tam nebyla jiná loďka než ta¹ jedna, do² níž nastoupili jeho učedníci, a že Ježíš nešel na loď se svými učedníky, nýbrž že jeho učedníci odpluli sami.

23 Z Tiberiady však připluly jiné loďky blízko k místu, kde jedli chléb, když Pán vzdal díky.

24 Když tedy zástup spatřil, že tam není Ježíš ani jeho učedníci, nastoupili do lodí a přijeli do Kafarnaum, kde Ježíše hledali.

25 Jakmile ho za mořem našli, řekli mu: „Rabbi, kdy jsi sem přišel?“

26 Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám: Hledáte mě ne proto, že jste viděli zázraky, ale že jste jedli z těch chlebů a nasýtli jste se.“

27 Pracujte^a ne pro pokrm, který hyne, nýbrž pro pokrm^b, který zůstává k věčnému životu, který vám dá Syn člověka. Neboť tomu^a vtiskl Bůh Otec svou pečeť.“

28 Řekli mu: „Co máme činit, abychom konali Boží skutky?“

29 Ježíš jim odpověděl: „To je^a ten Boží skutek: abyste věřili v toho, kterého on poslal.“

30 Oni mu řekli: „Jaké^a tedy učiníš znamení ty, abychom je viděli a uvěřili ti? Co děláš?“

31 Naši otcové jedli na poušti manu, jak je psáno: „Dal^a jim jíst chléb z nebe.““

32 Ježíš jim tedy řekl: „Amen, amen, pravím vám: Ne Mojžíš vám dal chléb z nebe, nýbrž můj Otec^a vám dává ten pravý chléb z nebe.“

33 Neboť Boží chléb je ten, který sestupuje z nebe a dává život světu.“

34 Řekli mu tedy: „Pane, dávej nám ten chléb stále.“

35 Ale Ježíš jim řekl: „Já jsem^a ten chléb života. Kdo^b přijde ke mně, nebude nikdy hladovět, a kdo ve mě věří, nebude nikdy žíznit.“

36 Avšak řekl jsem vám, že jste mě i viděli, a nevěříte.“

37 Všechno^a, co mi dává Otec, přijde ke mně, a toho, kdo^b ke mně přijde, nevyženu^a ven.

38 Neboť jsem sestoupil z nebe, ne abych^a činil svou vůli, ale vůli toho^a, který mě poslal.

21 ¹nebo *chtěli* ho vzít ²dosl. *země*

22 ¹N vynechává ta ²N vynechává do níž nastoupili jeho učedníci

27 ^aMat 6,19

^bJan 4,14 ^cJan 1,32; Sk 2,22

29 ^aJan 3,23

30 ^aMat 12,38

31 ^aEx 16,4,15; Neh 9,15; Z 78,24

32 ^aJan 3,13,16

35 ^aJan 6,48,58

^bJan 4,14 ^cLz 55,1n

36 ^aJan 12,37

37 ^aJan 6,45; 17,9 ^b2Tim 2,19

¹dosl. *nevyrubnu*

38 ^aMat 26,39

^bJan 4,34

39 ^aJan 10,28; 17,12

40 ^aJan 3,15n;

6,27.47.54

42 ^aMat 13,55

44 ^aPis 1,4 ^bJan 6,65; Fp 2,12n

45 ^aLz 54,13 ^bJan 6,37 ¹V *slyší*

46 ^aJan 1,18

^bMat 11,27

47 ^aJan 3,16.18.36

¹N vynechává ve mne

48 ^aJan 6,33.35

49 ^aJan 6,31.58

51 ^aJan 3,13 ^bZid 10,5.10

53 ^aMat 26,26

54 ^aJan 4,14; 6,27.40

55 ¹N *pravý* (tak 2x)

56 ^aJan 15,4;

1Jan 3,24; 4,15n

58 ^aJan 6,49-51

^bEx 16,14-35

39 A toto je vůle Otce, který mě poslal: abych neztratil nic^a z toho, co mi dal, ale vzkřísil to v poslední den.

40 Toto je vůle toho, který mě poslal: aby každý^a, kdo vidí Syna a věří v něho, měl život věčný. A já jej vzkřísím v poslední den.“

Tělo a krev

41 Ale Židé proti němu reptali, že řekl: „Já jsem chléb, který sestoupil z nebe.“

42 A říkali: „Copak to není^a Ježíš, syn Jozeřův, jehož otce i matku známe? Jak tedy může říkat: ‚Sestoupil jsem z nebe?‘“

43 Ježíš jim odpověděl: „Nereptejte mezi sebou.“

44 Nikdo^a ke mně nemůže přijít, jestliže ho nepřitáhne^b Otec, který mě poslal. A já jej vzkřísím v poslední den.

45 V Prorocích je psáno: ‚A všichni budou^a vyučeni od Boha.‘ Proto^b každý, kdo slyšel^c od Otce a naučil se, přichází ke mně.

46 Ne že by^a někdo viděl Otce, jedině ten^b, který je od Boha, ten viděl Otce.

47 Amen, amen, pravím vám: Kdo^a věří ve mne¹, má věčný život.

48 Já jsem^a ten chléb života.

49 Vaši otcové^a jedli na poušti manu, a zemřeli.

50 Toto je ten chléb sestupující z nebe, aby ten, kdo z něho jí, nezemřel.

51 Já jsem ten živý chléb, který sestoupil^a z nebe. Kdo jí z tohoto chleba, bude žít navěky. A chléb, který^b já dám, je mé tělo, které dám za život světa.“

52 Židé se mezi sebou hádali a říkali: „Jak nám tento může dát jíst své tělo?“

53 Ježíš jim tedy řekl: „Amen, amen, pravím vám: Nebudete-li^a jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život.“

54 Kdo jí^a mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já jej vzkřísím v poslední den.

55 Neboť^a mé tělo je opravdu^b pokrm a má krev je opravdu nápoj.

56 Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává^a ve mně a já v něm.

57 Jako mě poslal ten živý Otec a já žiji skrze Otce, tak i ten, kdo mne jí, bude žít skrze mne.

58 Toto je^a ten chléb, který sestoupil z nebe. Ne jako vaši^b otcové jedli manu, a zemřeli. Kdo jí tento chléb, bude žít navěky.“

59 To řekl v synagoze, když vyučoval v Kafarnaum.

Mnozí se odvracejí

60 Když to slyšeli mnozí z jeho učedníků, řekli: „To je tvrdá řeč. Kdo to může poslouchat?“

61 Ale Ježíš v sobě věděl, že jeho učedníci na to reptají, a řekl jim: „**To vás uráží?**“

62 **Co^a kdybyste viděli Syna člověka, jak vystupuje tam, kde byl dříve?**

63 **Duch je ten^a, kdo obživuje, tělo^b vůbec neprospívá. Slova^c, která vám mluvím já, jsou Duch a jsou život.**

64 **Ale jsou někteří^a z vás, kteří nevěří.“** Ježíš^b totiž od počátku věděl, kdo jsou nevěřící a ten, kdo ho zradí.

65 Řekl tedy: „**Proto jsem vám řekl^c, že ke mně nemůže přijít nikdo, jestliže mu to nebylo dáno od mého Otce.“**

66 Kvůli^a tomu odešli mnozí z jeho učedníků zpět a už s ním nechodili.

67 Ježíš pak řekl těm dvanácti: „**Chcete snad i vy odejít?**“

68 A Šimon Petr mu odpověděl: „**Pane, ke komu půjdeme? Ty máš slova^a věčného života.**“

69 My jsme^a uvěřili a poznali, že ty jsi Kristus^l, Syn živého Boha.“

70 Ježíš jim odpověděl: „**Nevyvolil^a jsem vás dvanáct? A jeden^b z vás je ďábel.“**

71 To řekl o Jidáš^a, synu Šimona Iškariotského, neboť ten ho měl zradit^b, byt byl jeden z dvanácti.

Nevěra Ježíšových bratrů

7 Potom Ježíš chodil po Galileji; nechtěl totiž chodit po Judsku, protože^a ho Židé chtěli zabít.

2 Byl^a blízko židovský svátek stánků.

3 Jeho^a bratři mu tedy řekli: Odejdi od sud a jdi do Judska, ať i tvoji učedníci vidí tvé skutky, které konáš.

4 Nikdo přece nič nedělá v skrytu, když chce být známý. Ciniš-li takové věci, zjev se světu.“

5 Ani^a jeho bratři^b totiž v něho nevěřili.

6 Ježíš jim tedy řekl: „**Můj^a čas ještě nepřišel, ale váš čas je vždycky připraven.**

7 **Vás^a svět nemůže nenávidět, ale mě nenávidí, protože já o něm^b vydávám svědectví, že jeho skutky jsou zlé.**

8 **Vy na ten svátek jděte. Já na ten svátek ještě^a nepůjdu, protože^a můj čas se ještě² nenaplnil.“**

9 To jim řekl a zůstal v Galileji.

62 ^aMk 16,19; Sk 1,9

63 ²Kor 3,6 ^bJan 3,6 ^cJan 6,68

64 ^aJan 6,36 ^bJan 2,24n; 13,11

65 ^aJan 6,37.44n

66 ^aLuk 9,62

68 ^aSk 5,20

69 ^aMat 16,16; Luk 9,20

¹N *Svatý Boží*

70 ^aLuk 6,13 ^bJan 13,27

71 ^aJan 12,4

^bMat 26,14-16

KAPITOLA 7

1 ^aJan 7,19.25

2 ^aLev 23,34

3 ^aMat 12,46

5 ^aŽ 69,9 ^bMk 3,21

6 ^aJan 2,4; 7,8

7 ^aJan 15,19

^bJan 3,19

8 ^aJan 8,20 ¹dosl *vystupie* (též v.10.14) ²N *vynechává ještě*

11 ^aJan 11,56

12 ^aJan 9,16;

10,19 ^bLuk 7,16

14 ^aMk 6,34

15 ^aŽid^e Mat 13,54

16 ^aJan 12,49

17 ^aJan 3,21;

8,43

18 ^aJan 5,41

^bJan 8,50 ¹dosl. *pravdivý* (též 7,28)

19 ^aDt 33,4

^bMat 12,14

20 ^aJan 8,48.52

21 ^aJan 5,1-16 ¹nebo *všichni se divíte. Proto vám Mojžíš...*

22 ^aLev 12,3

^bGen 17,9-14

23 ^aJan 5,8n.16

24 ^aLev 19,15;

Př 24,23

26 ¹N *vynechává opravdu*

27 ^aLuk 4,22

28 ^aJan 5,43 ^bJan 8,55 ^cJan 8,26;

Řím 3,4

Nebeský učitel

10 Když jeho bratři odešli, tehdy šel na ten svátek i on, ne veřejně, ale jakoby tajně.

11 Židé^a ho pak o svátku hledali a říkali: „**Kde je?**“

12 A v zástupu o něm^a bylo mnoho řeči. Jedni^b říkali, že je dobrý, druzí říkali:

„**Není, jen svádí zástup.**“

13 Kvůli strachu před Židy však o něm nikdo nemluvil otevřeně.

14 Když pak byl svátek v polovině, vstoupil Ježíš do chrámu a učil^a.

15 A Židé^a se divili a říkali: „**Jak to, že on zná Písmo, aniž by se mu učil?**“

16 Ježíš jim odpověděl: „**Mé^a učení není mé, ale toho, který mě poslal.**

17 **Bude-li^a někdo chtít činit jeho vůli, rozozná, je-li to učení z Boha, nebo mluvím-li sám ze sebe.**

18 **Kdo^a mluví sám ze sebe, hledá svou vlastní slávu, ale kdo hledá slávu^b toho, který ho poslal, ten je pravdomluvný¹ a nepravost v něm není.**

19 **Nedal^a vám Mojžíš Zákon? A nikdo z vás Zákon neplní. Proč^b mě chcete zabít?**“

20 Zástup odpověděl: „**Más^a démona. Kdo tě chce zabít?**“

21 Ježíš jim odpověděl: „**Vykonal jsem jeden skutek^a a všichni se tomu divíte¹.**

22 **Mojžíš^a vám dal obřízku (ne že by byla od Mojžíše, ale od otců^b) a vy obřezáváte člověka v sobotu.**

23 **Jestliže člověk přijímá obřízku v sobotu, aby nebyl porušen Mojžíšův zákon, proč se na mě hněvate, že jsem v sobotu uzdravil^a celého člověka?**

24 **Nesuďte^a podle zevnějšku, ale suďte spravedlivým soudem.“**

Není on snad Kristus?

25 Někteří z Jeruzalémských proto říkali: „**Není to ten, kterého chtěli zabít?**

26 **A hle, mluví otevřeně, a nic mu neříkají. Copak už i hodnostáři poznali, že toto je opravdu¹ Kristus?**

27 **Ale^a o tomto víme, odkud je. Až však přijde Kristus, nikdo nebude vědět, odkud je.“**

28 Když Ježíš učil v chrámu, zvolal: „**Mě znáte a víte, odkud jsem. Avšak nepřišel^a jsem sám od sebe, nýbrž ten, který mě poslal, jehož vy neznáte^b, je pravdomluvný^c.**“

29 Ale já ho znám^a, neboť jsem od něho a on mě poslal.“

30 Snažili^a se ho tedy zajmout, ale nikdo^b na něj nevztáhl ruku, protože ještě nepřišla jeho hodina.

31 Mnozi^a ze zástupu však v něho uvěřili a říkali: „Když přijde Kristus, bude snad činit více zázraků, než učinil tento?“

32 Farizeové uslyšeli, že zástup o něm vede takové řeči, a tak farizeové a přední kněží poslali služebníky, aby ho zajali.

33 Ježíš jim¹ tedy řekl: „Ještě^a krátký čas budu s vámi; potom odejdu^b k tomu, který mě poslal.“

34 Budete^a mě hledat, ale nenaleznete. A kde jsem já, tam vy nemůžete^b přijít.“

35 Židé si pak mezi sebou řekli: „Kam se on chystá jít, že ho nenalezeme? Chce snad jít do řecké diaspory¹ a učit Řeky?“

36 Co je to za řeč, kterou vyslovil: „Budete mě hledat, ale nenaleznete. A kde jsem já, tam vy nemůžete přijít.“?

Zaslíbení Ducha svatého

37 V poslední, veliký^a den toho svátku Ježíš vstal a zvolal: „Žizní-li^b kdo, ať přijde ke mně a napije se!

38 Kdo věří ve mě, jak praví Písmo, řeky vody živé poplynou z jeho^a nitra!“

39 To řekl o Duchu^a, kterého měli přijmout ti, kdo v něho uvěřili. Neboť Duch svatý¹ ještě nebyl dán, protože Ježíš ještě nebyl oslaven.

Spor o Ježíšovu identitu

40 Mnozi¹ ze zástupu, když uslyšeli tu řeč, říkali: „Toto je opravdu ten^a Prorok.“

41 Jiní říkali: „Toto je Kristus^a!“ Ale někteří říkali: „Copak Kristus přijde^b z Galileje?“

42 Neříká^a Písmo, že Kristus přijde ze semene Davidova a z městečka Betléma, kde David bydlel^b?“

43 A tak kvůli^a němu nastala v zástupu roztržka.

44 Někteří^a z nich ho chtěli zajmout, ale nikdo na něj nevztáhl ruku.

45 Tehdy přišli k předním kněžím a farizeům služebníci a ti jim řekli: „Proč jste ho nepřivedli?“

46 Služebníci odpověděli: „Žádný člověk nikdy nemluvil tak jako tento člověk.“

47 A farizeové jim odpověděli: „Copak jste i vy svedeni?“

29 ^aMat 11,27

30 ^aMk 11,18

^bJan 8,20; 10,39

31 ^aJan 8,30

33 ^aJan 13,33

^bJan 16,5,16 ¹N,V

vynechává jim

34 ^aOz 5,6 ^bMat

5,20

35 ^{ř.} rozptýlení

(Židů mezi národy)

²zřejmě poročtení

Židů (viz 12,20)

37 ^aLev 23,36 ^bLz

55,1; Zj 22,17

38 ^aLz 12,3; 44,3;

Jl 2,28

39 ^aJan 16,7; Sk

2,1nn ¹N vyne-

chává svatý

40 ^aDt 18,15,18

¹N vynechává

Mnozi

41 ^aJan 4,42 ^bJan

7,52

42 ^aMich 5,2

¹ISam 16,1,4

43 ^aJan 7,12

44 ^aJan 7,30

50 ^aJan 3,1; 19,39

¹N předtím

51 ^aDt 1,16n

52 ^aLz 9,1n

¹N nepovstane

53 ¹N zpochyb-

ňuje pravost

textu 7,53-8,11,

protože není

nalezen v údajně

nejstarších řeč-

kých rukopisech

KAPITOLA 8

2 ^aJan 7,14

4 ^aEx 20,14

5 ^aLev 20,10

7 ^aDt 17,7

9 ^aRím 2,22 ¹N

vynechává byli

obviněni ve svém

svědomí

10 ¹N vynechává

a neviděl nikoho,

jen tu ženu

²N vynechává

tví žalobci

11 ^aJan 3,17 ^bJan

5,14 ¹N přidává

od ted'

12 ^aJan 1,4; 9,5

¹ITes 5,5

13 ^aJan 5,31

48 Uvěřil snad v něho někdo z hodnostářů nebo z farizeů?

49 Jen ten zástup, který nezná Zákon. Jsou prokletí!^a

50 A jeden z nich, Nikodém (ten, který^a k němu přišel v noci¹), jim řekl:

51 Copak nás Zákon soudí^a člověka, aniž by ho nejdrive vyslechl a zjistil, co činí?“

52 Odpověděli mu: „Nejsi i ty z Galileje? Zkoumej a viz, že z Galileje^a žádný prorok nepovstal!^a“

53 Pak¹ šel každý do svého domu.

Ježíš a cizoložnice

8 Ježíš pak odešel na Olivovou horu. 2 Za úsvitu zase přišel do chrámu a všechny lid přicházel k němu. On se posadil a vyučoval je^a.

3 Tu k němu přivedli zákoníci a farizeové ženu přistíženou při cizoložství a postavili ji doprostřed.

4 Řekli mu: „Učiteli, tato žena byla přistížena při činu, když cizoložila^a.“

5 V Zákoně nám Mojžiš^a prikázal takové kamenovat. Co říkáš ty?“

6 Tou řečí ho pokoušeli, aby ho mohli obžalovat. Ježíš se však sklonil dolů a psal prstem po zemi.

7 Když se ho nepřestávali dotazovat, zvedl se a řekl jim: „Kdo^a z vás je bez hříchu, ať první po ní hodí kamenem.“

8 Potom se opět sklonil dolů a psal po zemi.

9 Když to uslyšeli, byli¹ obviněni^a ve svém svědomí a jeden po druhém odcházeli, nejprve starší až po poslední. Ježíš tam zůstal sám s tou ženou, která stála uprostřed.

10 Pak se Ježíš zvedl a¹ neviděl nikoho, jen tu ženu. Řekl jí: „Ženo, kde jsou tví² žalobci? Nikdo tě neodsoudil?“

11 Ona řekla: „Nikdo, Pane.“ Ježíš jí tedy řekl: „Ani^a já tě neodsuzuji. Jdi a¹ už nehřeš^b.“

Ježíš svědčí o sobě

12 Pak k nim Ježíš zase mluvil. Řekl: „Já^a jsem světlo světa. Kdo mě následuje^a, nebude chodit v temnotě, ale bude mít světlo života.“

13 Farizeové mu však řekli: „Ty^a vydáváš svědectví sám o sobě. Tvé svědectví není pravé.“

14 Ježíš jim odpověděl: „I když vydávám svědectví sám o sobě, mé svědectví je pravé,

neboť vím, odkud jsem přišel a kam jdu. Ale vy^a nevíte, odkud přicházím ani kam jdu. 15 Vy^a soudíte podle těla, já nesoudím^b nikoho.

16 A i kdybych soudil, můj soud je pravý, neboť nejsem sám^a, ale jsem já a Otec, který mě poslal.

17 A ve^a vašem Zákoně je psáno, že svědectví dvou lidí je pravé.

18 Já vydávám svědectví sám o sobě a Otec^a, který mě poslal, vydává svědectví o mně.^a

19 Řekli mu tedy: „Kde je ten tvůj otec?“ Ježíš odpověděl: „Neznáte^a ani mě, ani mého Otce. Kdybyste^b znali mě, znali byste i mého Otce.“

20 Ta slova Ježíš pronesl u pokladnice^a, když učil v chrámu. Ale nikdo ho^b nezajal, protože ještě nepřišla jeho hodina^a.

Ježíš je shůry

21 Ježíš jim znovu řekl: „Já odcházím a budete mě^a hledat, ale zemřete ve svém hříchu. Kam já jdu, vy přijít nemůžete.“

22 A Židé řekli: „Copak se sám zabije, že říká: ‚Kam já jdu, vy přijít nemůžete.‘?“

23 Řekl jim tedy: „Vy jste zdola^a, já jsem shůry. Vy jste z tohoto světa, já nejsem z tohoto světa.“

24 Proto jsem vám řekl, že zemřete ve svých hříších. Neboť jestliže^a neuvěříte, že já jsem^a, zemřete ve svých hříších.“

25 Řekli mu potom: „Kdo jsi ty?“ Ježíš jim řekl: „To, co vám^a říkám od začátku.“

26 Mnoho mám o vás mluvit a soudit, ale ten, který^a mě poslal, je pravdomluvný^a a já mluvím^b na světě to, co jsem slyšel od něho.“

27 Oni neporozuměli, že jim říkal o Otci.

28 Proto jim Ježíš řekl: „Když vyvýšíte^a Syna člověka, tehdy poznáte^b, že já jsem. A sám od sebe^c nic nečiním, ale mluvím tak, jak mě naučil můj Otec.“

29 A ten, který^a mě poslal, je se mnou. Otec^b ne nenechal samotného, neboť^c vždycky činím, co se mu líbí.“

30 Když toto mluvil, mnozí^a v něho uvěřili.

Pravda vás vysvobodí

31 Ježíš pak řekl těm Židům, kteří mu uvěřili: „Jestliže zůstanete^a v mém slovu, jste opravdu mými učedníky.“

32 A poznáte pravdu^a a pravda^b vás vysvobodí.^a

14 ^aJan 9,29

15 ^aJan 7,24 ^bJan 12,47

16 ^aJan 16,32

17 ^aDt 17,6; 19,15

18 ^aJan 5,37

19 ^aJan 16,3 ^bJan 14,7

20 ^aMk 12,41 ^bJan 7,30,44 ^cJan 2,4

21 ^aJan 7,34; 13,33

23 ^aJan 3,31

24 ^aMk 16,16 ^bBoží jméno zjevené Mojžíšovi (viz Ex 3,14) – též 8,28; 8,58

25 ^aJan 4,26

26 ^aJan 7,28; Řím 3,4 ^bJan 15,15 ^cdosl. pravdivý

28 ^aJan 3,14; 12,32 ^bŘím 1,4 ^cJan 5,19,30

29 ^aJan 14,10 ^bJan 16,32 ^cJan 4,34; 6,38

30 ^aJan 2,11; 7,31

31 ^aJan 15,10.14

32 ^aJan 14,6 ^bŘím 6,14.18.22

34 ^aŘím 6,16.20; 2Pt 2,19

35 ^aGal 4,30

36 ^aŘím 8,2

38 ^aJan 14,10.24 ^bN slyšeli od

39 ^aMat 3,9 ^bŘím 2,28

40 ^aJan 8,37 ^bJan 8,26

41 ^aLz 63,16

42 ^aJan 5,1 ^bJan 16,27 ^cGal 4,4

43 ^anejste schopni

44 ^aMat 13,38 ^bJan 3,8-10.15

^cJan 2,16n

46 ^a1Pt 2,22

47 ^aLuk 8,15; 1Jan 4,6

48 ^aJan 7,20; 10,20

49 ^aJan 7,18

50 ^aJan 5,41

33 Odpověděli mu: „Jsme Abrahamovo símě a nebyli jsme nikdy ničimi otroky. Jak můžeš říci: ‚budete svobodní?‘“

34 Ježíš jim odpověděl: „Amen, amen, pravím vám, že každý, kdo^a činí hřích, je otrokem hříchu.“

35 A otrok^a nezůstává v domě navěky, syn zůstává navěky.

36 Jestliže^a vás tedy Syn vysvobodí, budete opravdu svobodní.“

Símě Abrahamovo a ďáblovo

37 Víme, že jste Abrahamovo símě, ale chcete mě zabít, neboť mé slovo ve vás nemá místo.

38 Já mluvím^a, co jsem viděl^a u svého Otce, a vy činíte to, co jste viděli u vašeho otce.“

39 Odpověděli mu: „Náš otec je Abraham.“ Ježíš jim řekl: „Kdybyste^b byli Abrahamovy děti, činili byste Abrahamovy skutky.“

40 Ale^a nyní mě chcete zabít, člověka, který vám pověděl pravdu, kterou slyšel^b od Boha. To Abraham nečinil.

41 Vy činíte skutky svého otce.“ Řekli mu tedy: „My nejsme zplození ze smilstva. Máme jednoho^a Otce, Boha!“

42 Ježíš jim však řekl: „Kdyby^a Bůh byl váš Otec, milovali byste mě, neboť já jsem vyšel^b z Boha a od něj přicházím. Nepřišel^c jsem totiž sám od sebe, ale on mě poslal.“

43 Proč nechápete mou řeč? Protože nemůžete^a slyšet mé slovo.

44 Vy jste^a z otce ďábla a chcete činit^b záhosti^c svého otce. On byl vrah od počátku a nestal v pravdě, neboť v něm pravda není. Když mluví lež, mluví ze svého vlastního, protože je lhář a otec lži.

45 Ale protože já říkám pravdu, nevěříte mi.

46 Kdo z vás^a mě usvědčí z hříchu? A jestliže^a říkám pravdu, proč mi nevěříte?

47 Kdo je^a z Boha, slyší Boží slova. Jenže vy neslyšíte, protože z Boha nejste.“

Ježíš byl před Abrahamem

48 Židé mu tedy odpověděli: „Neříkáme správně, že jsi Samařan a máš démona?“

49 Ježíš odpověděl: „Já démona nemám, nýbrž ctím^a svého Otce, ale vy mě znevažujete.“

50 Já nehledám^a svou slávu; je někdo, kdo hledá a soudí.

51 Amen, amen, pravím vám: Kdo by zachoval^a mé slovo, nespátrí smrt navěky.“
52 Nato mu Židé řekli: „Nyní jsme poznali, že máš démona. Abraham“ zemřel, i proroci, a ty říkáš: „Kdo by zachoval mé slovo, neokusí smrti navěky.“

53 Jsi snad větší než náš otec Abraham, který zemřel? Proroci zemřeli také. Koho ze sebe děláš?“

54 Ježíš odpověděl: „Jestliže oslavuji^a sám sebe, má sláva nic není. Můj Otec je tím^b, kdo mě oslavuje, o němž vy říkáte, že je váš^c Bůh.

55 Vy jste ho nepoznali^a, ale já ho znám. A kdybych řekl, že ho neznám, byl bych podobný vám, lhář. Ale znám jej a jeho slovo zachovávám^b.

56 Váš otec Abraham se veselil^a, aby viděl můj den. Uviděl ho^b a zaradoval se.“

57 Židé mu tedy řekli: „Ještě ti není padésát let a viděl jsi Abrahama?“

58 Ježíš jim řekl: „Amen, amen, pravím vám: Dříve^a než byl Abraham, já jsem^b.“
59 Tu popadli^a kameny, aby po něm hodili. Ale Ježíš se skryl a^c prošel^b mezi nimi, vyšel z chrámu a tak unikl.

Uzdravení slepého

9 Jak poté procházel, uviděl člověka slepého od narození.

2 Tu se ho jeho učedníci otázali: „Rabbi, kdo zhrěšil^a - on, nebo jeho rodiče - že se narodil slepý?“

3 Ježíš odpověděl: „Nezhrěšil ani on, ani jeho rodiče, ale mají^a se na něm zjevit Boží skutky.“

4 Já^a musím^a konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den^b. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat.

5 Dokud jsem na světě, jsem světlo^a světa.“

6 Když to řekl, pliv^a na zem, udělal ze sliny bláto a pomazal tím blátem oči slepého.

7 Pak mu řekl: „Jdi a umyj se v rybníku^a Siloe“ (což se překládá Poslaný). On tedy šel^b a umyl se. A když přišel, viděl.

8 Sousedé a ti, kteří jej dříve vidali slepého^a, řekli: „Není to ten, který tu sedával a žebrał?“

9 Jední říkali, že^c je to on, jiní, že je mu podobný. Ale on říkal: „Jsem to já!“

10 Řekli mu tedy: „Jak se otevřely tvé oči?“

11 On odpověděl: „Člověk^a, který se jmenuje Ježíš, udělal bláto, pomazal mi oči

51 ^aJan 5,24; 11,26

52 ^aZach 1,5; Žid 11,13

54 ^aJan 5,31n ^bSk 3,13 ¹N,V náš

55 ^aJan 7,28n ^bJan 15,10

56 ^aLuk 10,24 ^bŽid 11,13

58 ^aMich 5,2; Jan 1,1n; 17,5; Jz 22,13 ^bEx 3,14; Iz 43,13; Zj 1,8

59 ^aJan 10,31 ^bLuk 4,30 ¹N vynechává zbytek verše kromě vyšel z chrámu

KAPITOLA 9

2 ^aLuk 13,2

3 ^aJan 11,4

4 ^aJan 4,34; 5,17 ^bJan 11,9n; 12,35; Gal 6,10 ¹N *My*

5 ^aJan 1,5,9; 8,12; 12,46

6 ^aMk 7,33; 8,23

7 ^aNeh 3,15; Iz 8,6; Luk 13,4 ^b2Kr 5,14

8 ¹N *žebrał*

9 ¹N přidává *že ne, ale*

11 ^aJan 9,6

¹N vynechává *k rybníku*

16 ^aJan 3,2; 9,33

17 ^aJan 7,12.43; 10,19

17 ^aJan 4,19; 6,14

22 ^aJan 7,13; 12,42; 19,38 ^bJan 16,2

24 ^aJoz 7,19 ^bJan 9,16

29 ^aEx 3,6; 19,19 ^bJan 7,27n; 8,14

a řekl mi: Jdi k rybníku^c Siloe a umyj se.^c
A tak jsem šel, umyl jsem se a prohlédl jsem.“

12 Řekli mu: „Kde je ten člověk?“ Řekl: „Nevím.“

Farizejové zkoumají uzdravení

13 Přivedli pak toho, který byl dříve slepý, k farizeům.

14 Byla však sobota, když Ježíš udělal bláto a otevřel jeho oči.

15 Proto se ho také farizeové znovu ptali, jak prohlédl. On jim řekl: „Přiložil mi na oči bláto, umyl jsem se a vidím.“

16 Někteří z farizeů říkali: „Tento člověk není z Boha, protože nezachovává sobotu.“ Jiní říkali: „Jak^a by mohl hříšný člověk dělat takové zázraky?“ A byla mezi^b nimi roztržka.

17 Řekli opět tomu slepému: „Co o něm říkáš ty, když ti otevřel oči?“ On řekl: „Že je^a to prorok.“

18 Židé tomu nevěřili, že byl slepý a prohlédl, dokud nezavolali rodiče toho, který prohlédl,

19 a otázali se jich: „Je toto váš syn, o němž říkáte, že se narodil slepý? Jak to, že nyní vidí?“

20 Jeho rodiče jim odpověděli: „Víme, že je to náš syn a že se narodil slepý.

21 Ale jak to, že nyní vidí nevíme. Nevíme ani kdo mu otevřel oči. Jeho se zeptejte, je dospělý, on bude mluvit sám za sebe.“

22 To řekli jeho rodiče, protože se báli^a Židů. Neboť Židé se už dohodli, aby ten, kdo by ho vyznal jako Krista, by vyobcován^b ze synagogy.

23 Proto jeho rodiče řekli: „Je dospělý, zeptejte se jeho.“

24 Zavolali tedy toho člověka, který býval slepý, podruhé a řekli mu: „Vzdej^a Bohu slávu! My víme^b, že ten člověk je hříšník.“

25 On jim odpověděl: „Nevím, jestli je hříšník; vím jedno - že jsem byl slepý a nyní vidím.“

26 Řekli mu znovu: „Co ti udělal? Jak otevřel tvé oči?“

27 Odpověděl jim: „Už jsem vám to řekl, neslyšeli jste? Proč to chcete slyšet znovu? Chcete se také stát jeho učedníky?“

28 Rozhořčili se na něj a řekli: „Ty jsi jeho učedník, ale my jsme učedníci Mojžíšovi.“

29 My víme, že k Mojžíšovi^a mluvil Bůh, ale odkud je tento, nevíme^b.“

30 Ten člověk jim odpověděl: „To je právě divné, že nevíte, odkud je – a otevřel mi oči. 31 Víme přece, že hříšníky Bůh^a neslyší, ale kdo by ctil Boha a činil jeho vůli, toho slyší.

32 Od věků nebylo slýcháno, aby někdo otevřel oči slepého od narození.

33 Kdyby^a tento *člověk* nebyl od Boha, nemohl by nic udělat.“

34 Odpověděli mu: „Ty ses narodil celý v hříších a chceš nás poučovat?“ A vyhnali ho ven.

Skutečná slepota

35 Ježíš uslyšel, že ho vyhnali ven, nalezl ho a řekl mu: „Věříš v Syna ¹Božího^a?“

36 On odpověděl: „A kdo to je, Pane, abych v něho mohl věřit?“

37 Ježíš mu řekl: „Už jsi ho viděl; je to ten^a, který s tebou mluví.“

38 A on řekl: „Věřím, Pane.“ A poklonil se mu.

39 Ježíš mu pak řekl: „Já jsem přišel^a na tento svět k soudu: aby ti, kteří^b nevidí, viděli a ti, kteří vidí, aby oslepli.“

40 Uslyšeli to *někteří* z farizeů, kteří byli s ním a řekli mu: „Jsme^a snad i my slepi?“

41 Ježíš jim řekl: „Kdybyste^a byli slepi, neměli byste hřích, ale nyní říkáte: ‚Vídáme,‘ proto váš hřích zůstává.“

Podobenství o pastýři

10 „Amen, amen, pravím vám: Kdo nevchází do ovčince dveřmi^a, ale vstupuje¹ jinudy, ten je zloděj^b a lupič.

2 Kdo však vchází dveřmi, je pastýř^c ovcí.

3 Tomu vrátňý otvírá a ovce slyší jeho hlas; své ovce volá^a jménem a vyvádí je.

4 A když své ovce vypustí ven, jde před nimi a ovce jdou za ním, neboť znají jeho hlas.

5 Ale cizího nikdy následovat nebudou, nýbrž utečou od něj, neboť hlas cizích neznají.“

6 Ježíš jim řekl toto přirovnání, ale oni nepochopili, co jim tím chtěl říci.

Výklad podobenství o pastýři

7 Ježíš jim tedy řekl znovu: „Amen, amen, pravím vám: Já jsem dveře ovcí.

8 Všichni, kolik jich přišlo přede mnou¹, jsou zloději^a a lupiči, ale ovce je neposlechly.

9 Já jsem^a dveře. Kdo vejde skrze mě, bude spasen; bude vcházet i vycházet a nalezne pastvu.

31 ^aZach 7,13; Ž 66,18; Iz 1,15

33 ^aJan 3,2; 9,16

35 ^aMat 16,16

¹N *Člověka*

37 ^aJan 4,26

39 ^aJan 3,17.19;

5,22.27 ^bMat

13,13; 15,14

40 ^aRím 2,19

41 ^aJan 15,22.24

KAPITOLA 10

1 ^aJan 10,7.9;

14,6 ^bEze 34,2.4

¹dosl. *vylézá*

3 ^aIz 43,1

8 ^aJer 23,2

¹V *vynechává*

přede mnou

9 ^aEf 2,18

10 ¹nebo *obětoval*

11 ^aŽ 23,1nn;

Iz 40,11; Eze

34,11-23

12 ^aZach 11,16n

14 ^aŽid 13,20

^b2Tim 2,19

^c2Tim 1,12

15 ^aMat 11,27

16 ^aIz 42,6; 56,8

^bEf 2,13-18

17 ^aIz 53,10

18 ^aJan 2,19 ^bJan

14,31

19 ^aJan 7,43;

9,16

20 ^aJan 7,20

21 ^aEx 4,11

23 ^aSk 3,11; 5,12

25 ^aJan 5,36

26 ^aJan 8,47 ¹N

vynechává zbytek

verše

27 ^aJan 10,4.14

29 ^aJan 14,28 ¹N

Co mi dal můj

Otec, je větší nade

všechno, a nikdo

(to) nemůže...

10 Zloděj přichází, jen aby kradl, zabíjel^a a ničil. Já jsem přišel, aby měly život a měly *ho* hojně.

11 Já jsem^a ten dobrý pastýř. Dobrý pastýř pokládá svou duši za ovce.

12 Avšak nádeník, který není pastýř a ovce nejsou jeho vlastní, když vidí přicházet vlka, opouští^a ovce a utíká. A vlk ovce chytá a rozhání je.

13 Nádeník utíká, protože je nádeník a nezáleží mu na ovcích.

14 Já jsem^a ten dobrý pastýř. Znam své^b ovce a ony znají mě^c,

15 jako mě zná^a Otec a já znám Otce; a svou duši pokládám za ovce.

16 Mám i jiné ovce^a, které nejsou z tohoto ovčince. I ty musím přivést. Uslyší můj hlas a bude^b jedno stádo, jeden pastýř.

17 Proto mě Otec miluje, že já pokládám^a svou duši, abych ji zase přijal.

18 Nikdo ji ode mě nebere, nýbrž ji pokládám sám od sebe. Mám moc^a ji položit a mám moc ji zase přijmout. To přikázání^b jsem přijal od svého Otce.“

19 Tu zase nastala^a kvůli těm slovům mezi Židy roztržka.

20 Mnozí z nich říkali: „Má^a démona a blázní. Proč ho posloucháte?“

21 Jiní říkali: „To nejsou slova někoho, kdo má démona. Může^a snad démon otevřít slepým oči?“

Pastýř zná své ovce

22 V Jeruzalémě byl svátek Zasvěcení chrámu. Byla zima.

23 Ježíš se procházel v chrámě v Šalomounově^a sloupoví.

24 Tehdy jej obstopili Židé a říkali mu: „Jak dlouho budeš držet naši duši v nejistotě? Jestli jsi Kristus, řekni nám to otevřeně.“

25 Ježíš jim odpověděl: „Řekl jsem vám to a nevěříte. Skutky^a, které činím ve jménu svého Otce, ty o mně vydávají svědectví.

26 Ale vy nevěříte, neboť nejste z mých ovcí, jak¹ jsem vám řekl.

27 Mé ovce^a slyší můj hlas, já je znám a následují mě.

28 Já jim dávám věčný život a nezahynou navěky ani je nikdo nevytrhne z mé ruky.

29 Můj¹ Otec^a, který mi je dal, je větší nade všechny a nikdo je nemůže vytrhnout z ruky mého Otce.

30 **Já^a a Otec jsme jedno.^a**

Další pokus kamenovat Ježíše

31 Tehdy se židé^a opět chopili kamenů, aby ho ukamenovali.

32 Ježíš jim odpověděl: „**Ukázal jsem vám mnoho dobrých skutků od svého Otce. Kvůli kterému z těch skutků mě kamenujete?**“

33 Židé mu odpověděli: „**Za dobrý skutek tě nekamenujeme, ale za rouhání^a, že ty, člověk, ze sebe děláš Boha.**“

34 Ježíš jim odpověděl: „**Není ve vašem Zákoně psáno: 'Já jsem řekl': 'Jste bohové.?'**“

35 Jestliže ty, k nimž se stalo Boží slovo, nazval bohy – a Písmo nemůže^a být zrušeno –

36 *proč mně, jehož Otec posvětil a poslal na svět, říkáte: 'Rouháš se, když jsem^b řekl: 'Jsem Boží Syn'?*

37 **Nečiním-li^a skutky svého Otce, nevěřte mi.**

38 **Pokud však činím, i kdybyste nevěřili mně, věřte těm^a skutkům, abyste poznali a uvěřili¹, že Otec^b je ve mně a já v něm.**“

39 Znovu ho tedy chtěli^a zajmout, ale on unikl z jejich rukou.

Ježíš za Jordánem

40 Potom odešel opět za Jordán na to místo, kde prve křtil Jan^a, a zůstal tam.

41 Mnozí k němu přišli a říkali: „Jan sice žádný zázrak¹ neučinil, ale všechno^a, co o něm Jan řekl, byla pravda.“

42 A mnozí tam v něho uvěřili.

Lazarova smrt

11 Byl pak nemocen nějaký Lazar z Betanie, z městečka Marie^a a její sestry Marty.

2 Byla^a to ta Marie, která pomazala Pána olejem a vytřela jeho nohy svými vlasy; její bratr Lazar byl nemocen.

3 Ty sestry k němu tedy poslaly se slovy: „**Pane, hle, ten, kterého miluješ, je nemocen.**“

4 Když to Ježíš uslyšel, řekl: „**Ta nemoc není k smrti, ale k slávě Boží, aby byl skrze ni oslaven Boží syn^a.**“

5 Ježíš miloval Martu a její sestru i Lazara.

6 Když tedy uslyšel, že je nemocen, zůstal ještě dva dny na tom místě, kde byl.

7 Teprve potom řekl učedníkům: „**Pojďme zase do Judska.**“

30 ^aJan 17,11.21-24

31 ^aJan 8,59

33 ^aJan 5,18

34 ^aŽ 82,6

35 ^a1Pt 1,25

36 ^aJan 6,27 ^bJan 5,17n ^cLuk 1,35

37 ^aJan 15,24

38 ^aJan 5,36

^bJan 14,10n ¹N rozuměli

39 ^aLuk 4,30

40 ^aJan 1,28

41 ^aJan 5,33

¹dosl. znamení

KAPITOLA 11

1 ^aLuk 10,38n

2 ^aMat 26,7; Mk 14,3; Luk 7,38;

Jan 12,3

4 ^aJan 9,3

8 ^aJan 8,59; 10,31

9 ^aJan 9,4 ^bIz 9,2

10 ^aJan 8,12;

12,35

11 ^aMat 9,24;

Luk 8,52

16 ^aJan 14,5;

20,26-28

¹f. Dvojče

18 ^{tj.} necelě 3 km

21 ^aJan 11,32

22 ^aJan 9,31

24 ^aJb 19,25; Iz 26,19; Dan 12,2;

Jan 5,29

25 ^aJan 6,39n.44

^b1Jan 5,11 ^c1Jan 5,10 ¹Kor 15,22

26 ^a1Tes 4,17

27 ^aMat 16,16;

Jan 6,69 ¹dosl.

¹přicházející

8 Učedníci mu řekli: „**Rabbi, Židé tě teď chtěli ukamenovat^a, a ty tam chceš znovu jít?**“

9 Ježíš odpověděl: „**Nemá snad den dvanáct hodin? Kdo chodí^a ve dne, neklopýtá, neboť vidí světlo^b tohoto světa.**“

10 **Kdo však chodí^a v noci, klopýtá, neboť v něm světlo není.**“

11 To pověděl a potom jim řekl: „**Náš přítel Lazar usnul^a, ale jdu, abych ho probudil.**“

12 A jeho učedníci řekli: „**Pane, jestliže spí, bude zdravý.**“

13 Ale Ježíš mluvil o jeho smrti; oni se však domnívali, že mluví o odpočinku ve spánku.

14 Tehdy jim Ježíš řekl otevřeně: „**Lazar zemřel.**“

15 **A raduji se kvůli vám, že jsem tam nebyl, abyste uvěřili. Ale pojďme k němu.**“

16 Tu řekl Tomáš^a, zvaný Didymos¹, spoluúčedníkům: „**Pojďme i my, abychom zemřeli s ním.**“

Já jsem vzkříšení i život

17 Když Ježíš přišel, našel ho už čtyři dny pochovaného v hrobě.

18 Betanie byla blízko Jeruzaléma, vzdálena asi patnáct stadií¹.

19 Mnozí z Židů přišli k Martě a Marii, aby je utěšili kvůli *smrti* jejich bratra.

20 Když Marta uslyšela, že přichází Ježíš, vyšla mu vstříc, ale Marie seděla doma.

21 Tu řekla Marta Ježíšovi: „**Pane^a, kdybys tady byl, můj bratr by nezemřel.**“

22 Ale i nyní vím, že cokoli^a, oč bys Boha požádal, Bůh ti dá.“

23 Ježíš jí řekl: „**Tvůj bratr vstane.**“

24 Marta mu řekla: „**Vím^a, že vstane při vzkříšení v poslední den.**“

25 Ježíš jí řekl: „**Já jsem vzkříšení^a i život^b. Kdo věří^c ve mne, i kdyby zemřel^d, bude žít.**“

26 **A každý, kdo žije^a a věří ve mne, nezemře navěky. Věříš tomu?**“

27 Řekla mu: „**Ano, Pane, já jsem^a uvěřila, že ty jsi Kristus, Boží Syn, který má přijít^a na svět.**“

Lazarovo vzkříšení

28 A když to pověděla, odešla a tajně zavolala svou sestru Marii se slovy: „**Učitel je zde a volá tě.**“

29 Ona, jakmile to uslyšela, rychle vstala a šla k němu.